

מסורת הש"ס

כל הגט פרק שלישי גיטין

כה.

עין משפט
גד מצוה

ח א מ"י פ"ג מהלכות
גיטין פ"ג א ב ג ד
ו פ"י שם פ"ג סנה עין
נא ואלו קב טור ש"ע
ה"ע פ"ק פ"ג
ב מ"י פ"א מהלכות
שט"ח ויבול ה"כ
י ג מ"י פ"ג מהלכות
גיטין ה"ל ד טו ש"ע
ה"ע פ"ק פ"ג
יא ד מ"י פ"ג מהלכות
קטן פסח ה"ל ד:

לעזי רש"י

קלצ'רין. נבלי בר.

מוסף תוספות

א. לא פליגי בסברת
עצמן אלא וכו'. מוס'
ה"פ. ב. דפרק מצות
הליצה (קד.). מוס' יבמות
ז. ד"ה ר"מ. ג. [ל]אבי
ה"פ. ד. דמיתניא בה
פלוגתא דר' יהודה ור' יוסי
ור"ש. מוס' ה"פ.
ו. וישראל. מוס' עירובין
ז. ד"ה דתן. א. עולין
כוותי. מוס' ה"פ.
ז. אפי' כשמרבה
ביתו וזה לא יתכן
כלל. מוס' סוכה כ. ד"ה
עשרה ועי' מוס' ה"פ.
ח. אפי' ששמי הארץ
לא נחשו על התרומה
כדאיתא בסוטה. מוס'
ה"פ. ט. אפי' תרומה
ה"פ. מוס' ה"פ.
י. דדרשי קרא בשטחיה.
מוס' ה"פ. יא. עשר
תעשר. מוס' ה"פ.

פסקי ר"ד

דעירי אמר כולן אינן
פוסלין חוץ מן האחרון ור'
יוחנן אמר אפילו אחרון
נמי אינו פוסל אישתבח
השתא דבראשון כ"ע לא
פליגי דלא פוסל חוץ
משמואל דאמר ראשון נמי
פוסל ובטל במיעוטו
והלכה כרבים וכ"ש דרב
פליגי עילוייה וק"ל הלכה
כרב באיטור ובאחרון כ"ע
לא פליגי דפוסל חוץ מר'
יוחנן דאמר אינו פוסל
ובטל במיעוטו דהייכי
אמרין אין ברירה הני מילי
קולא להתירה לעולם
אבל לחומרה לאוסידי
להכונה אמרין יש ברירה.
ובאמצעותיה רב משמואל
אמר פוסלין דעירי ורב
אסי ור' יוחנן אמרי דאין
פוסלין וק"ל כל רב
ושמואל ור' יוחנן ה"כ
דקימי זעירי ור' אסי
כוותי נמצא שכולן אינן
פוסלים בכהונה חוץ מן
האחרון. ומתני' ר' אלעזר
היא דבאיטור כתיבה לשמה:

קטן ואנפיליא פסולות ואין פוסלות ואין פוסלות ואין פוסלות
במאי פליגי בקטן הא פלוגתא דר"מ ורבנן בסוף האשה
רבה (יבמות דף טו.) דמניא עשו ביהא זן ט' כמאמר בגדול ור"מ
אומר עשו חלינה זן ט' כגט בגדול אבל לרבנן ביהא אין חלינה לא
ובפרק מנחות חלינה (ספ דף קה.)
אמתניתין דהחולת מן הקטן חלינה
פסולה אמר י"א שמואל זו דברי רבי
מאיר אבל רבנן חכמים אומרים אין
חלינה קטן כלום ואומר ר"י דהכא^א
פליגי בשלשן המשנה^ב דשמואל משמע
ליה הלשון חלינה פסולה ופוסלת
ואתא ממתנין כרבי מאיר ולא משום
דס"ל כר"מ וזני מערבא משמע
לכו ספיר פסולה ואינה פוסלת
ואתא כרבנן: **וְאִי אֲשַׁמְעִין שָׂדֶה**
מִשּׁוּם דְּלִחּוּמָא. ואם תמנה כהא כהא
נמי שמעינן ליה דאין ברירה בפיק
בתרא דכוכות (דף טו.) גזי מעשר
בהמה דקאמר אפילו חלקו היורשין
תשעה כנגד תשעה עשרה כנגד
עשרה אין אומרים זה חלקו המגיעו
ו"ל דמ"מ לא שמעינן גט מינה
כדאמר הכס דלי אמתר כהא כהא
קאמר רבי יוחנן דומיא דנזק מה
נזק דברור לך אף לאנן ברור לך:
אִי אֲמַרְתָּ בְּשִׁלְמָא דַּאֲמַנְיָהּ
מַעֲקֵירָא שְׂפִיר. ממה דנמרי
משמע דאיידי כלל אמניניה דשה
לזית אבות לאו דאורייתא ואין זרין
שום מיניו דאמר דפ' אין בין המורה
(גמ' דף לו.) ואם תמנה כהא כהא
אבות דאורייתא אבישרא קאי ומזה
להון ולא לאמר להון אבות
כדי לזון במזות ו"ל דקוגיא דהכא
איידי אי אמרינן שה לזית אבות
דאורייתא: **וְהָרֹדֶף מוֹתִיב לֵיה תוֹלָה**
בְּדַעַת אַחֲרִים. ע"ז זה אינה מתיבה^א
דפריש מוטיב לעל דשע"ז ליה:
הַלּוֹקֵחַ י"ן מִבֵּין הַבּוֹתִים.
ברייתא ה"א דצמשה
דפ"ו דמאי (מ"ד) לא תני אלל
מילתא דר"מ לחודה ואע"ג דר"מ גזר
על י"ן צפ"ק דחולין (דף ו.)
ואת נשית קודם גזירה ורבי יוסי
ורבי שמעון אף ע"ג דסבירא לכו
במנחות צפ"ק ר' ישמעאל (דף טו.)
דכומים גרי אריות פ"י דאמר תורמין
משל עובדי כוכבים על של
כומים מ"מ כיון שפוששים מע"ו
יותר משאר עובדי כוכבים ומחזיקין
במורה שצנכת וגם אלהיהם אינם
עובדים כמו שהיו עושין צנית
ראשון להני שגזרו על י"ן של עובדי
כוכבים לא גזרו על של כומים
אע"פ שגזרו על פיתם על י"ס לא
גזרו אי נמי הכא במטרה^ב י"ס:
עֲשֶׂרָה מַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן כו'. לאו
דוקא עשרה ותשעה
דכשהסיר שני לוגין לתרומה גדולה פשו לה מהא נכי תרתי
יש מפרשים דאין המעשר מתמעט משום תרומה גדולה כיון
דמטה אחת פוטרת את הכרי: **שְׁנֵי לֹגִין שְׁאֵנִי עֲתִיד**
לְהַפְרִישׁ. כומים אפילו תרומה גדולה לא מפרשי דאף ע"ג
דצפרק שלשה שאלכו (בכרות דף מו.) אמר הני כותאי עשורי
מעשרי כראוי דמאי דכתיב צאורייתא מזהר זהירי ה"מ
כשעושין לאלכו לעצמן ואפי' מעשר ראשון מפרשין אבל למכור^ט אין
מפרשין כלל דלא קפדי אלפעי עור^ז אע"ג דאין חשודין על גול לא
לא נחשדו על הגול ונחשדו על המעשר ועוד דכל זמן שלא
הפריש אינו דומה להו גול שעדיין לא נתחייב ליתן לכהן וללוי ועוד
סומכין כומים אהא דדרשין צ"מ (דף פה.)^א ואכלת זמן מוכר:
ומיחל

קטן ואנפיליא. קילנ"ו של בגד לאו חלינה כלל דאש ונעל כתובים
בפרשה ואם לא יחפון האש וגו' ט: **חוץ מן האחרון.** דלחומרה
אמרין יש ברירה ופסולה לכהונה אבל אין כולוהו אפי' ר"ח הגט
אין בהם ולא דמו למגורשת מאשה ולא המירה לכל אדם דהיא
להווא מילתא מהא לשמו ולשמה
נכתב: אפילו אחרון אינו פוסל.
דאין ברירה: **לקוחות הן.** דאין
ברירה דאיכא למתח חלק שנטל זה
היה ראוי לאחיו והחליפו והיינו
לקיחה וחזר ציובל למחילתו
משום מזה יובל והדר שקליה
דמעיקרא: **דלחומרה.** מחזיקין
חומרה היא ואי נמי היה מספקא
ליה אזיל לחומרה אבל אינו פוסל
קולא הוא ואי לאו דפשיטא דאין
ברירה לא אזיל לקולא: אי נמי
כחליה. כשם שמתחילה היתה
כלל חלוקה לאש א' אחד כך יחזור
ציובל לאש אחד וטעמא לאו משום
דאין ברירה הוא: **לאיו שאלא כפחה**
חליה. היא הגט לשמה ושמומיהס
היו שוין: **מסו.** יש ברירה או אין
ברירה: **על מי שיעלה מכס.** יחא
נמנה עליו ואני מקנה לו חלקו בשעת
שמיטה: **כיון שנגמם ראשון.** לאחר
שמיטה ראשו ורובו: **וכה צחלקו.**
דאמרין יש ברירה דמשעת שמיטה
היה זה ראוי לכך ונשחט פסח זה
עליו ומזה את אחיו עמו לימנות
צחלקו ולקמייה מוקף לה עשיר: **אמר**
רבי יוחנן כדי לזון במזות. אצינ
המנה את כולן עליו משעת שמיטה
והא דקאמר על מי שיעלה ראשון
לזונייהו אתא כלומר נראה ליהוה הוא
ראשון ולא הודיעם מה צלבו: **שפיר**
משום הכי מזה את אחיו עמו:
נמין. הרוכל למינות: **ומושקין אם**
ידיהן. מי שהיה נמנה ורואה
לימנן ולהמנות על אחר מושך ידיו
הימנו: **עד שיחטט.** אבל לאחר
שמיטה לא נמנין ולא נמשקין דכתיב
ואם יעטע הצית^א אם צאו להמעט
ולהמשך ממנו מהיות משה בחיותו
ש לא שיהימנעו: **סניא נמי פני.** דלא
נחזיון אלל חולין ומיהו כולוהו
אמניניה: **וכנים פוששים.** ולא קתני
ונמנאלו בנות וזכות צפסא וזנים לא
זכו: **אמר אצי קצעי מיניה.**
אמנומי מתמה אצי צרץ יהודה ורז
אושעיא קצעי מיניה לאיוו שחאל
צפתח מחילה דתלה י" (זה) המתנה
דעת אחרים וקפשיט ליה לאיוו
שארצה דהיינו תולה בדעת עצמו
דילמא תולה בדעת עצמו לית לן
ברירה דמדלחני צרישא גילה דעתו
שהיה פוסח על שמי סעפיים וליכא
למימר הוצרך דמעיקרא דעמיה
להאי אבל זה שחלה צאחרים גמר
דעתיה מעיקרא לאיוו שחאל: **מזין הכופים.** קודם
גזירה ואין לו כלי להפריש תרומות ומעשרות בהן והוא זרין
לשמות. וכומים גריי אמת חשיב להו ואין ארץ ישראל
נפקעת מקדושתה על ידיהם והן חשודין על המעשרות ועל
התרומה ולא כעמי הארץ שרובן מעשרין וכולן מפרשין תרומה
אבל כומים חשודין על הכל והלוקח מהן זרין לעשר
דאי: **שני לוגין.** מתוך מהא: **הרי הן תרומה.** כמכור:
ומיחל

(א) לקמן מה. ז"ק סט:
צ"ה ל: צבורות נכ: מ.
צ) לנעל כ וט"ז. א פ"י
דבש"א שפורג שבגירסא
ז"פ ש"י הוא מתחלת ארץ
יסרלאל אצל היטב"א חולק
והוצר שלפי רש"י חולק
מתחלת ארץ ישראל
(ד) פסחים פט. נדרים לו.
(ה) כתיב"י אמניניהו
מעיקרא, (ו) יומא מט:
פסחים (ס:) פט. (ז) נצי
פסחים פט. נדרים לו.
(ח) [לקמן כהן] חולין ד.
ז"ק סט: סוכה כג: דמאי
פ"ו מ"ד יומא נה: עירובין
לו: מעלה כב. [והפסחה
דמאי (ס:) (ט) נדרים
הא] (י) השב"א מביא בשם
רש"י שגורם לאש אחד
לנאשה אצני, ופי'
רש"י (יא) [שמות יב]
(יב) [ש"ס] מ"א.
(יג) [לפניו הגי' אמר רב
יהודה אמר רב] (יד) נראה
ש"ל דלחמי. (מראה כהן)

מוסף רש"י

האחרים
לקוחות הן ומחזיקין
זה לזה ביובל. והא
אמרין הוצרך להכיר
שה חלק המגיע לכל
אחד, וירושל' לא קאמר
דמאי אלא אמרין
חלקו של זה היה ראוי
לזה והחליפו והיה הוא
ממנו ומחזיק ומחליפין
ציובל (ב"ק סט: ובג"מ
ב"צה דל) ומחזיק ומחליפין
(בבב"ב נב.) על מי
שיעלה מכס ראשון.
משמע שאלו ממה עליו
אלל הראשון (פסחים סט).
ומזה את אחיו עמו.
נגמולא תפסח הכי מתמה,
ומתוך דאמניניהו צחלקו
מעיקרא וכדי לזון קאמר
שחלקו כל אחד לחלקו
ראשון והיה הוא ראש
לאחיו שחט על ידו
וקי דודיעם (פסחים סט).
נגמין. על הפסח מי
שחלקו למינות, ומתוך ידיו
ממנו מי שחלקו למשך,
עד שיחטט (יומא יט)
הכא למנות עליו ימנה
והרואה למשך ידיו ממנו,
שכבר נמנה עליו, מושך
(פסחים סט). הלוקח י"ן
מבין הכותים. צנכר
כנת בין השמשות דנפתי
במספחא (דמאי פ"ז)
וקדש עליו היום ואין לו
מה לשנות בשנת ואין לו
פנאי להפריש
או אין עמו כלים טהורים
להפריש לתוכן תרומה
ומעשר (סוכה כב) וקסם
כומים לא מפרשי תרומה
(שורבין דל) ואשמעינן הכי
דכומים חשודי אחרונה
דקתני שני לוגין שאני
עמדי להפריש כו' (חורין
ד.) הרי הן תרומה.
גדולה ואחר כך עשה
ממה ששמייר מזה מזה,
מפרש עשרה למעשר
ראשון ושמיירי משעם
מדות ומפרש מהן תשעה
למעשר שני (שעילה כב).